

Rendkívüli kiadás!

Debrecen, 1904.

III. évfolyam 349. szám.

Hetfő december 19.

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . .	8 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12 .			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre . . .	5 .			
Egészévre	20 .			

A MAI ÜLÉS.

— A Szabadság telefon jelentése. —

Érkezett II órakor.

A képviselőház ma délelőtt fél 11 órakor kezdett ülésezni, melyen felolvasták a ház elnapolásáról szóló királyi kéziratot. A kézirat szerint a király, december 28-ig napolja el a Házat.

Ha addig az ellenzék és a kormány között a békés kiegyezés létre nem jönne, úgy az új választások azonnal el fognak rendeltetni.

A királyi kézirat nagy megdöbbenést keltett az ellenzéken, dacára annak hogy erről már szó esett, eddig mégse hittek a hirnek.

Most már befejezett dolog előtt áll az ellenzék. Vagy enged, vagy választás lesz, melyen alig van száz kerületnél többre kilátásuk.

Pozsony megye bizalmat szavazott. Pozsony megye mai közgyűlésén Bartal Aurél főispán elnökölt. Gróf Csáky Jenő lelkes beszédben kifejtette a kormány támogatásainak szükségességét a parlamenti anarkia leküzdésére. Ennek kapcsán indítványt terjeszt be, amelyben megütközésüket kifejezik a parlamentben legutóbb törtétekért s egyben Tisza gróf miniszterelnöknek, a kormánynak és a Házelnökségnek hálás köszönetet szavaznak és őket határtalan bizalmukról biztosítják Katona ellen és Gond Ignác az indítvány mellett, Földes Gyula és Bithó Dénes nagy beszédben az indítvány ellen beszéltek. Bithótól a főispán a szót megvonta. Végül 161 szavazattal 45 ellen az indítványt elfogadták.

Híresztelések. Ellenzéki képviselők tegnap azt híresztelték, hogy Széll Kálmán Rátótól, Bécsbe utazott, hol a király fogadja. Ehhez ellenzéki politikai kombinációkat fűztek, de a beavatott körökben erről mit sem tudnak.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, dec. 19.

A mai ülés is az újpárt Angol Királynő szállóbeli körhelyiségében kezdődött, ahol az egyesült ellenzék értekezletet tartott. Elhatározták, hogy taktikájukat folytatják és foglalkoztak Feilitzsch Arthur báró kijelentésével is.

Feilitzsch Arthur báró tegnap a szabad-elpártban elbeszélte ugyanis, hogy három ellenzéki képviselő járt nála, megtudakolandó milyen módon lehetne a Ház feloszlásának elejét venni. Feilitzsch Arthur báró kijelentette, olyan módon, ha az ellenzék elismeri, az új házszabály érvényességét és úgy a Ház alakulását, valamint az indemnitás megszavazását nem gátolja. Justh Gyula kijelentette, hogy nem hiszi, hogy ilyen három ellenzéki képviselő akadt volna, de ha akadt

akkor reméli, hogy ez a három ellenzéki képviselő levonja a konzekvenciát és kilép a szövetség ellenzék kötelékéből.

Egyébként pedig elhatározták, hogy a választások megvitatása céljából ma este 6 órakor értekezletet tartanak.

A szövetség ellenzék tagjai ezután testületben a képviselőházba vonultak.

Tíz óra volt akkor. A kormánypárt is nagyszámban van jelen. Tisza István gróf kormányelnök a kabinet valamennyi tagjával vonult be a terembe, a hol az első pad-sorban foglaltak helyet, minthogy a bársony székek még mindig hiányoznak.

A karzatok zsúfolásig megteltek, a főrendeké is. Mindenki nagy dolgokat várt, pedig a mai ülésen aligha történik olyan, a mi meglepetést kelthetne.

A választási urnát nem hozzák be, jeleül annak, hogy a kormány nem kísérel meg a Ház alakulását.

Tíz óra tizenkilenc perc volt, a mikor Feilitzsch Artur báró elnök az ülést megnyitotta.

Daróczy Aladár jegyző a jegyzőkönyvet olvassa fel. Senkinek ellene kifogása nem volt, minélfogva hitelesítik.

Mély esőben a miniszterelnök állott fel szólásra.

Tisza István gróf miniszterelnök:

Tisztelt Ház! Legkegyelmesebb királyi kézirat érkezett hozzám, kérem felolvasását.

A miniszterelnök a királyi kéziratot Modor Gyula elnöki tanácsnoknak adja át, a ki azt az elnökhöz viszi fel.

Elnök a királyi kéziratot felolvastatja. **Hertelendy** László jegyző olvassa fel a királyi kéziratot.

E szerint a Házat december hónap huszonnyolcadikáig elnapolják.

Elnök: A legkegyelmesebb királyi kéziratot a Ház hódolattal veszi tudomásul és kihirdetés céljából a főrendházhoz küldi át.

A mai ülés jegyzőkönyvét hitelesítik. Ezzel az ülés tíz óra huszonöt perckor véget ért.

Feministák.

Vasárnap alakult meg a magyar fővárosban a feministák egyesülete, hogy szervezett kifejezője legyen nálunk is annak a hatalmas mozgalomnak, amely a modern nőkérdést a haladó kor szellemében a tár-

sadalmi átalakulás fontos, nagy kérdésévé avatta. A Nyugaton a francia forradalom szele mozgatta meg először az átalakuló társadalomnak ezt az érdekes problémáját, azóta ott valóságos kulturharc fejlődött ki a nőkérdés megoldása körül, új vénaként kering ez a kérdés az irodalmi életben, testületek alakultak, egyesületek toborozták zászlójuk alá a társadalomnak mint szélesebb rétegeit, a szó és toll egyaránt csatasorba álltak, hogy a társadalmi evolúció nagy hárterén jogokat küzdjenek ki a nők számára. A jogok aránya, természete, terjedelme tekintetében eltérnek a fölfogások, de egyben megegyezik valamennyi, s ez az, hogy a mai gazdasági rend alapján épült társadalom nő-tagjának nem lehet többé egyetlen, szentnek deklarált hivatása a házi tüzhely körül ápolni a családi érzéseket, hanem bele kell vetnie magát az életküzdelem forgatagába s ott a férfivel egy sorban harcolni önmagáért és családjáért.

A szabad gazdasági rendszerben fölesigazított igények, a létföntartásnak az a nehézsége, amelyet ez a rendszer (a liberális-mus) természeténél fogva előidézett, rója a nőre az életküzdelem tűzvonalában leendő részvétel kötelességét és ez a kötelesség persze jogokkal igyekszik magát rekompenzálni.

Ezen a ponton válnak a nők az emberi jogok előharcosává s ezen a ponton sarkallik az a hatalmas mozgalom, amely a szocializmus tanításának megfelelően a nők tökéletes gazdasági, társadalmi és politikai egyenjogosítását tűzte ki végső céljául. A Nyugaton nagy lépésekkel haladt már a mozgalom célja felé, Magyarországon most történik meg az első lépés a feministák egyesületének megalakításával.

Társadalmi viszonyaink sajátossága, hogy a moder kort mozgató kérdésekben a művelt Nyugat után cammogunk. Minden új eszme legalább félszázados gyökeret vert már a fogékony nyugati talajban, mikor nálunk még csak az új áramlat szele által idehordott maggal kísérletezünk.

A nőkérdéssel is így vagyunk. Nálunk ma is gunyval és szálnalmasan mosolyogjuk meg a nőemancipáció híveit s ha az emancipáció előharcosának típusát rajzoljuk meg, képzeletünk nem tud szabadulni a ványadt, külsejében visszataszító, ókuláriumot viselő, szerelmében esalódott öreg kisasszony karrikaturájától.

Az adósság.

Irta: **Alföld Capus.**

Valahányszor lelketlen uzsorások szidalmazását hallom, eszembe jut az öreg Lebrun Körülbelül ötven éves ember volt, katonás külsővel; én voltam az utolsó kliense. Jelenleg visszavonultan él Normandiában egy szép birtokon, amelyet ő maga kezel. Új esztendőkor sohasem mulasztja el, hogy nekem elküldje a névjegyét néhány szíves sor kíséretében.

Amikor vele megismerkedtem, a tőzsdén dolgoztam a coulissier mellett. Az üzletek sehogyan sem mentek. Valamelyik boulevard kávéházban kerestem fel Lebrunt, akihez ajánló levéllel felfegyverkezve mentem. Két három találkozásunk után pénzt adott kölcsön, mi után így szólt hozzám:

— Én már feladtam az eféle üzleteket. De hát önt egy régi kliensem küldte hozzám és tetszik nekem az ön area. Egy kissé emberismerő vagyok.

Atadtam neki a váltót, mire ő így szólt még:

— Ha fel akar keresni, minden nap öt és hat óra között megtalálhat itt — kivéve vasár és ünnepnapokat.

A váltó esedékességének napján felkerestem őt, de nem fizetett.

— Tudtam én ezt előre, barátom, — felelte bocsánatkéremre mosolyogva. Az ön korában nem szokás lejáratkor fizetni. Ez egyszer azonban nem okozok önnek költségeket, mert bizom önben. Hanem dolgozzék, fiatal ember; dolgozzék erősen!

— Mit akar, kedves Lebrun ur? Az alapkö mindig hiányzik. Akkor aztán eladósodunk, meg ismét adósságot eszálunk.

Figyelmesen nézett reám.

— Hja, teremtő Isten! Ezt a mesét én is ismerem. De azt hiszem, ön komoly ember s egyszer viszi valamire még. Uram! Én még több pénzt adnék önnek, ha bizonyos volnék abban, hogy dolgozik. De hát igazán dolgozik? Ez az egyetlen kérdés.

Aztán hirtelen ezt mondta:

— Jöjjön holnap ismét ide.

Ugy látszik, nem bánta meg az ígéretét, mert másnap csakugyan várt a kávéházban. Egy játszma dominóra szólított fel, aztán puszta aláírásomra tekintélyes összeget adott a kezembe.

A következő hónapokban megisméltődött néhányszor ez a jelenet. Az öreg Lebrun követelése igen szép összegre rugott. Amikor az újév elérkezett, felkerestem őt, hogy boldog új esztendőt kívánjak neki. Igen szívesen fogadott, hanem azért nem felejtette el az üzleti összeköttetésünket.

— Hallja fiatal barátom, ön rendszeresen elmulasztotta a terminusokat. Nem győrtörtem, mert érdeklődöm ön iránt. De ördögbe is, ez nagyon komoly. Tudja-e mennyivel tartozik nekem?

Találomra egy számot mondtam.

— Még az összeget sem tudja? Lehetetlen. Kénytelen leszek pert indítani ön ellen. Sajnálom máris, hogy ennyire mentem...

— Nem játszunk inkább dominót? — feleltem én.

Dominót! Hát most dominóról van szó? Ismétlem, hogy nagyon megbántam a bőkezűségemet és kegyetlen leszek.

Valami érthetetlen dolgot morgott, aztán így szólt:

— Hol étkezik ma este?

— Szerencsétlenségemmel azzal, hogy velem ebédel, — feleltem.

— Pazarlás! Ellenkezőleg, jöjjön hozzám ön és ebédeljen velem, családi körben.

— Családi körben?

— Feleségemmel aki el lesz ragadtatva hogy megismerkedhet önnel. Sokszor beszéltem neki önről.

Haza kísértem Lebrunt; a boulevard Magenta egyik harmadik emeletén volt a lakása, melynek csinos, izléses berendezése első tekintetre meglepett. A szobaleány bevezetett bennünket a szalonba, amely polgári kényelemről tanuskodott.

— Azonnal behívom a feleségemet; foglaljon helyet.

Azt hittem: Lebrun mama furcsa figura lehet. Mennyire meglepődtem azonban, amikor csinos, feltétlenül elegáns, mintegy harminc éves asszony, szőke hajjal és bájos mosolylyal lépett be az ajtón. Az kitűnő volt. Hárman voltunk csak az asztalnál. Lebrun papa az első fogástól kezdve velem foglalkozott.

— Ki hinné, hogy ennek a fiatal embernek annyi rosz tulajdonsága van. — Mi, Cecile?

Mme Lebrun szeliden reám emelte a tekintetét.

— Nem szabad annyira jutnia. Dol-

Nem csoda, hiszen nálunk a még a férfiak is az emberi jogok, a politikai jogok legelemibb attributumaiért küzdenek, nálunk a polgári hivatása fogalmi még teljesen tisztázatlanok, nálunk a szellemi arisztokrácia a diplománál kezdődik s ott be is fejeződik, nálunk az urhatnomság, az üres, léha külsőségek szalonképessége torlaszokat emelt a szellemi fejlődés elé, nálunk a báró nál kezdődik az ur s a produktív munka méltánylás helyett a legtöbbször ostoba kicsinyléssel találkozunk.

Ilyen mostoha körülmények között természetesen a férfi társadalmi egyénisége sem alakulhatott ki határozott irányban s így a nők társadalmi hivatásának korszerűsítésére vajjon ki gondolhatott?

A feministák egyesülete aligha fog ez irányban valami eredményt elérhetni. Társadalmi átalakulások, ilyen hatalmas átalakulások, amilyenek a magyar nőkérdés megoldásával járnának, nem egyesületben szoktak megszületni. Ez az egyesület legfőleg arra jó, hogy e hazában is állandó képviselője legyen a nőemancipáció hatalmas szociális mozgalmának, egy kis elszigetelt, inkább csak jelszavaknak élő s jelszavakkal küzdő csapata annak a nagy ármádiának, amely a társadalmi evolúció tüzkatlanjából ki akarja emelni a női jogok nemes érczeit. Nem akarjuk kicsinyelni a budapesti feminista mozgalmat az egyesület megalakulása előtt, de történelem példái tanúsítják, hogy Magyarországot csak évtizedek után tudja beheragadni a modern, átalakító áramlatok hullámsodra a korszellem rohanó folyamának medrébe. El fog jönni az idő, amikor mi is uszni fogunk az árral. Ez bizonyos. A fejlődés törvénykönyvéből az okait is pontosan megállapítjuk. De míg az ár a mi országunk mesterségesen elszigetelt parjait nem érinti, addig a hajót legfőleg építeni lehet, de használni lehetetlen.

Napi hírek.

— **A képviselőválasztók névjegyzéke.** A központi választmány tegnap délután Kovács József polgármester elnöke alatt ülést tartott, melyen az 1905. évi választók névjegyzékét hitelesítették. Debrecen városának összesen 5448 választója van.

gozni kell! — mondta szelid komolysággal Mme Lebrun.

— Csak hallgasson rá, fiatal ember, ő jó tanácsadó.

Ugy éreztem magam, mintha az én családi körömben lennék. Mintha egy derék nagybácsi beszélne a haszontalan unokaöccsével. Azt képzeltem, hogy egy bájos fiatal nagynéni társaságában vagyok és ezt a helyzetet pompásnak láttam.

A következő héten ismét meglátogattam őket és imme Lebrun teljes bizalommal fogadott.

Ami Lebrunt illeti, nem is gondoltam már kétes hírére; derék, bőkezű ember volt ő mindenképen.

Akaratlanul udvarolni kezdtem a szép asszonynak; hanem minden olyan szándék nélkül, hogy valamit elérjek, vagy magamra vonjam Lebrun papa gyanuját. Hanem az érdeklődésem mind hevesebb lett; kezdtem határozottabb jelleget adni az udvarlásaimnak, jelentőségteljesen szorítottam a kezét, ha jöttem és ha bucsuztam, anélkül azonban, hogy bármiként is bátorított volna erre. — Gyakran a férje néhány percre magunkra hagyott, hogy valamelyik üzletfelével beszélgessem a másik szobában; de ilyenkor annyira zavarba jöttem, hogy nem mertem merésznek lenni.

Egyszer aztán megembereltem magam. Bah! gondoltam, ugyan mit kockáztatok? hogy talán elvesztem Lebrun házát? A szomszéd szobában a szép asszony férje beszélgetett egy klienssel. — Az asszony velem egyedül, a zongoránál ült. En mellette állottam. Egy pillanatban vakmerővé lettem

Ebből az I. kerületben levő csapó-utcai részre 720, péterfia-utcai részre 782, összesen 1502 esik. A II. kerületben levő Hatvan-utcai részre 761, a piac-utcai részre 1329, összesen 2090 esik. A III. kerületben levő varga-utcai részre 1067, a kossuth-utcai részre 789, összesen 1856 választó esik. A névjegyzékét 3 példányban állították ki és hitelesítették. Váczy János és Balogh Imre bizottsági tagok és egy példányt a város Lestyán Adorján kir. közjegyzőnél letétbe helyezték.

— **A Csokonai-kör a mecénás utódokhoz.** A Csokonai-kör a százados emlékünnepre az irodalmi testületeken kívül meghívta a Csokonai volt mecénásainak egy-egy kiválóbb utódját. A meghívók a napokban mentek el a gr. Széchenyi, gr. Festetich gr. Tisza, Puky, Sárközy, Fráter-család tagjaihoz. Mindenik meghívó levél kiemeli azon közelebbi kapcsolatot, amely Csokonait az egyes mecénásokhoz fűzte. A levelek közül alább közöljük a gr. Széchenyi Bélához szólót.

Nagyméltósága

Gr. Széchenyi Béla urnak,

a M. Tud. Akadémia t. tagjának

Budapest.

A Széchenyi és Festetich-név, istenem és királyom után legtiszteltebb én előttem. Csokonai Vitéz Mihály e szavaihoz hűtelen volna a Csokonai-kör, ha arra az országos emlékünnepre, melyet körünk a halálának századik évfordulóján 1905. jan. 28-án tart, meg nem hívná Nagyméltóságodat, mint azon gr. Széchenyi Ferenc unokáját, aki a magyar tudomány és művelődés történetében szerzett örök érdemét még a sorsüldözte Csokonainak mecénási támogatásával is tetézte.

Mély tisztelettel kérjük tehát Nagyméltóságodat, aki dicső családi hagyománykép örökölte a tudomány fejedelmi pártolását és akire bizonynyal reászállott a nagyelkü mecénás ösnek Csokonai iránti érdeklődését is, kegyeskedjék becses megjelenésével megtisztelni körünket és Debrecen városát, midőn a főváros és az egész ország irodalmi testületeivel szövetkezve kegyelettel felhívjuk a száz évvel ezelőtt oly korán elhunyt költő emlékezetét.

és — megcsókoltam rózsás kis füle mellett. Azt hittem, nagy felháborodással megbüntet.

Erre egyenesen az ajkát csókoltam meg. Hallottuk Lebrun papa hangját, aki a kliensét kikísérte.

— Mikor láthatom? — sugtam remegve az izgatottságtól.

— Valamelyik nap önhöz jövök, — felelte halkan.

Sürgöttem:

— Jöjjön holnap.

Abban a pillanatban, amikor a férje benyitott hozzám felelte halkan:

— Négy órakor.

El voltam ragadtatva a győzelem könnyűségétől, amelyet egyedül az én érdememnek hittem.

A mondott időben esőgettek az ajtómon. Siettem bebocsátani a látogatót: ő volt... Így kezdődött a viszonyunk, amely mindvégig érdekelt, anélkül, hogy mélyebb szenvedélyt ébresztett volna bennem.

A második találkánktól fogva testvéries érdeklődéssel viseltetett a magánügyeim iránt. Másként alakította a szobám berendezését és egy s más dologban tanácsokat adott. Amikor egy napon bevalottam, hogy előző estén játszottam és elhanyagoltam az üzleteimet, szemrehányást tett nekem és gyöngén elpirulva azt mondta, jobban szeretné, ha nem tartoznék a férjének... Megértettem ezt a gyöngéd figyelmeztetést és azt feleltem:

— En is.

És elhatároztam, hogy amint lehet, letörlesztem az adósságot.

A százados Csokonai-ünnepet Nagyméltóságodnak jóakaró figyelmébe ajánlva, maradunk Nagyméltóságod iránti hazafias üdvözlettel. Debrecenben, 1904. dec. hóban Géresi Kálmán a Csokonai-kör elnöke. Kardos Albert a Csokonai-kör titkára.

— **A karácsonyi ipar kiállítás tárgysorsjátéka.** Vasárnap délután 3 órakor tartatott meg Vetéssy Béla, a hatóság részéről kiküldött politikai biztos jelenlétében a tárgysorsjáték. A megvásárolt 31 darab nyeremény tárgyat a következő számok nyerték: 2466, 2227, 2516, 3100, 2104, 3071, 2716, 3140, 2054, 2712, 3354, 3167, 2818, 2437, 3353, 2211, 2812, 2012, 3125, 3803, 2998, 2487, 2101, 3351, 3161, 2686, 3206, 2590, 2742, 3073, 2483. A nyerő számok tulajdonosait felhívja az ipartestület, hogy a sorsjegy szelvény ellenében nyereményeiket folyó hó 25-ig az ipartestület hivatalában (Simonffy utca 1 szám I. emelet) okvetlen vegyék át, mert a jelentkezés elmulasztása a nyeremény tárgyak tulajdoni igényeinek elvesztését vonja maga után.

— **A világitás tanulmányozása.** A székesfővárosban most egy nagyszabású világitási kiállítást rendeztek. A világitási bizottság azt javasolja a tanácsnak, hogy a kiállítás tanulmányozására a világitási bizottság költségére küldje ki Aczél Géza főmérnököt, Debreceni Jenő légszuszgyári igazgatót, K. Kiss Józsefet és Garda Dezsőt a világitási bizottság tagjait. A tanács elfogadta az előterjesztést és megbízást adott a világitási bizottság által javasolt kiküldötteknek a kiállítás tanulmányozására.

— **Eskületétel.** Budaházy Jenő az új közigazgatási gyakornok a hivatalos esküt ma tette le a tanács előtt.

— **A közös hadsereg lábbeli szükséglete.** Most osztották el a közös hadsereg bórnemű szükségleteiből a kisiparnak fenn tartott részt. A magyar kamarai kerületek közül tizenháromnak iparosai pályáztak a vállalatra. — Fölösztásra került összesen 505.000 korona értékű munka és abban 33.250 pár lábbeli. Ebből kiadatott az aradi kamarai kerület részére 3502 p., a brassói-nak 3519, a budapestinek 2757, a debreceninek 1900, a győrieknek 200, a kolozsvárinak 1000, a marosvásárhelyinek 7930, a nagyváradinak 500, a pécsinek 1350, a pozsonyinak

Ez a kérdés mind sürűbben ismétlődött köztünk. Cecile csaknem minden alkalommal előhozta, de mindig kedyesen, diszkréten, hogy meg ne bántson. És buzdított, mindig buzdított, hogy dolgozzam.

Nem tudom, az üzletek javultak, vagy tényleg az ő hatásának köszönhetem, de nagy szorgalommal dolgoztam és sikerült nemcsak Lebrunnál levő összes váltóimat visszaszerezni, hanem sok más tartozásaimat is kiegyenlítettem.

Amikor Lebruntól a váltóimat megkaptam, azon a napon eljött hozzám Cécile. Egy kissé szomorú volt és egyszerűen, szeliden mondta:

— El kell válnunk, kedves barátom! Holnap elutazunk Normandiába. A férjem hirtelen elhatározta, hogy abbahagyja az üzleteket. Remélem, néha csak hirt hallok önről.

Beláttam, hogy nem másíthatom meg az elhatározást. Két órai bucsuzkodásaink alatt fölelevenítettük annak néhány hónapnak az emléket, amelyet oly édesen élünk át.

... Nem tehetek róla, de valahányszor ifjuságom e kalandjára gondolok, mindig úgy érzem, hogy az én szép Cécilemnek a szerelme nem volt pusztán a vonzalom műve... kitűnően értett ahhoz, hogy hasznára legyen a férjének akkor is, amikor megcsalja.

1750, a soproninak 457, a szegedinek 3782, a temesváriaknak 1724, a zágrábinak 2455 pár.

— **A vízvezetési és osztorházai bizottság** tegnap ismét ülésezett Domahidy Elemér főispán elnöke alatt. Aczél Géza főmérnök ismertette a vízvezetési szabályzatot, melyet a bizottság néhány lényegtelen változtatással el is fogadott. Azután megállapították a vízdíjakat, a következőképpen: rendes használatnál köbméterenkint 16 fillér. ipari használatokra 12 fillér. Kulturintézmények számára a tanács magának tartja fenn az általános díj kiszabását. Szó esett a bizottságban a vízdíj leszállításáról, de ez addig nem történhetik meg, míg a vízmű tartálék alapja el nem éri a 200.000 koronát. A vízmű építését, feltéve, ha a közgyűlés nem gördit váratlan akadályokat eléje, 1905 év őszén, legkésőbb 1906 év tavaszán megkezdhetik, mely építkezés legalább 2—3 évet vesz igénybe.

— **Bestiális szerető.** Régi dolog már az, hogy a vadházasságnak nem szokott jó vége lenni. Tóth Sándor napszámos, vadházasságban él Létai Eszterrel, aki tegnap reggel egy kis perpatvarból kifolyólag bestiális cselekedetre vetemedett. Reggel 5 órakor az asszony, mikor még Tóth aludt, tüzet gyújtott, a tüzhelyet teletömte paprikával és mint aki dolgát legjobban végezte, elment hazulról, előbb gondosan bezárva az ajtót, ablakot, hogy semmi se zavarja kedvese nyugalmát. Tóth a nagy füstre felébredt és rémülten vette észre az ellene elkövetett merényletet, felszakította az ablakot és kiugrott rajta. Egyenesen a rendőrségre ment, hol feljelentette kedvesét emberölés kísérlete miatt, mert ha fel nem ébred, biztosan megfullad a paprika füstben.

— **Mérvőkválasztás.** Hajdu-Böszörményben tegnap Rásó Gyula kir. tan. alispán elnöke alatt városi mérvőkválasztás volt. A megüresedett állásra 13 pályázó akadt, kik közül nyolcat jelölt az alispán. E nyolc közül Závory Béla budapesti mérvőköt választották meg nagy többséggel.

— **Értesítés.** A Debreceni Dalegylet működő tagjait értesitem, miszerint további intézkedésig a dalórák szünetelni fognak. Titkár.

— **Utcai botrány.** Tegnap délután Lengyel Mihály napszámos a Teleki utcán rátámadt a vele vadházasságban élt Bakos Károlynéra és azt szidalmazni és ütlegelni kezdte. A békés házastársak jelenetét nagy közönség nézte végig. Lengyelt utcai botrányért megbüntette a rendőrség.

— **Pályázat a Csokonai életrajzára.** A Csokonai-kör a Csokonai halálának százados évfordulóját azzal is emlékeztetéssel akarta tenni, hogy 1000 koronás pályadíjat tűzött ki Csokonai élet- és írói jellemrajzára. A szép alkalom és nem csekély összeg nem nagyon kecseltette az irodalomtörténet művelőit, mert csak egy pályamű érkezett be és ennek is csak a kisebbik fele van teljesen kidolgozva. A Csokonai-kör szombati választmányi ülésében öt tagu bizottságot küldött ki, amelynek a maga jelentésével mentől előbb el kell készülnie, hogy az eredmény a január 28—29-én tartandó százados ünnepen felolvasható legyen.

— **A népkönyha megnyitása.** A városi tanács a népkönyha helyiségül ideiglenesen ez évben a Darabos-u. 46. sz. házat bérelte ki. A tanács ma tartott ülésén határozott a népkönyha megnyitása felett. — A népkönyhát e hó 21-én nyitják meg.

— **A szegényház konyha kertészete.** A szegényházi gondnok betértesztette a tanácsához számadásait, mennyit jövedelmezett ev évben a szegényház konyhakertészete. A számadások szerint a bevétel 2133 k. 60 fillér; a kiadás 384 k. 54 fillér volt, úgy hogy a konyhakertészeti 1749 kor. 6 fillért jövedelmezett a szegényháznak.

— **Mérvőki iroda Debrecenben.** — Január 1-én Sipos Dezső és Szász Zoltán okleveles mérvők, Sipos és Szász cég alatt új mérvőki irodát nyitnak, hol főként mindenféle földfelmérési, tagosítási, parcellázási, térképészeti, erdőrendezési stb. munkálatokat végeznek, becsléseket eszközölnek és a hová műszaki tanácsokért, felvilágosításokért lehet fordulni. Örömmel üdvözljük városunkban a törekvő vállalkozási mérvőket és olvasóinknak szives figyelmébe ajánljuk.

— **Huszonöt öl fa a szegényeknek.** A városi tanács ma tartott ülésén 25 öl fát utalványozott ki a szegényeknek. A 25 öl fát 200 szegény család között osztják ki. A tanács a fát levágtatja és el is szállíttatja a szegényeknek.

— **Régi ezüstpénzek egy kőkoporsóban.** A marosmenti szemlái határban rendkívül érdekes és értékes leletre akadnak a minap. Barbura Miklós ó-pécskai jegyző földfogatást végeztetett szőlőjében s az egyik munkás ásója kemény kőtárgyban akadt meg. Azt hitte, nagyobb kődarab s minthogy nem tudta egyszeribe kiemelni, az éles ásóval hasogatni kezdte. A kőtárgy engedett az erős ütéseknél, szét hasadt és ekkor észrevette, hogy az egy nyakával lefelé fordított kőkorsó, telis tele apró ezüstpénzzel. Kiszédték a korsó tartalmát és megszámlálták: háromezer hatszáz darab ezüst pénz volt, a pénzdarabok teljesen épek. Az egyik oldalon Zsigmond lengyel király szakállsképe látható, a másik a sasos címer a következő felirattal: Sigismundus Primus Rex Poloniae 1540. Barbura nyomban jelentést tett a hatóságnak az érdekes leletről s a pénzt beszállította az aradi adóhivatalba. A pénzdarabok bizonyára úgy kerültek hozzá, hogy Zsigmond lengyel király a törökök elleni harcban nemcsak katonával, hanem pénzzel is segített bennünket.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti-festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál levő kiskabátban.

x **Karácsonyi ajándékoknak** legalmasabb esinon kivitelű családi dobozos levélpapírok asztali-író-készletek, bőrírójazatok, olaj és vízfestészeti dobozok, diszlampaernyők, fatörzsre festett falidiszkek, Angol és Söllingeni zsebképek egyedüli elváltásztékban olesó árakban Pongrácz Géza papíruraktárában Bika szálloda mellett.

x **Kugler czukorkák,** eredeti csomagolásban kaphatók Hegedűs és Sándor előbb László Albert és Társa cégnél Debrecen, Kossuth-u. 11.

x **Gyenge, tüdőbajra hajlandó** görvéllykóros, vérszegény gyermekeknek legjobban ajánlható a Mihalovits-féle ízetlen csukamájolaj, melyet miután sem kelletlen sem kellemetlen szaga sem kellemetlen íze nincsen szivesen vesznek be a gyermekreket. Kapható: Mihalovits J. gyógyszerárban Debrecen.

x **Fogfájást és szájbüzt azonnal megszüntet** a Plombus-amerikai önlombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

A szerelmes levél.

Tranquille ur, a derék lámpagyáros és példás családapa, ebédutáni szivarját szívta, amikor madame Tranquille, a ház urnője goudteljes arccal hozzálépett.

— Etienne, fontos közlendőm van — mondta Mme Tranquille.

— Fontos közlendő . . . este?

— Igen, barátom. Mert megakartam kimélni egész napodat. Nem akartam, hogy egész napod munkáját elrontsa ez a kellemetlenség, mert igen kellemetlen a hír, a melyet közlök veled.

Tranquille ur nyugtalanul tekintett a nejeire.

— De hát miről van szó?

— Arról, hogy rut dolgok történnek a házadban.

— Ah!

— Képzeld, mit találtam a leányod ruhájának a zsebében?

— A leányom . . . ruhájának . . .

— A zsebében, igen. Amikor ma reggel szemlét tartottam a leányod ruháira fölött, az egyik zsebében — szerelmes levelet találtam.

— Ah!!

— Szerelmes levelet!

Tranquille urnak a fejébe szökött a vér; pillanatig bambán nézett a feleségére, aztán hirtelen éktelen zajjal kiáltozni kezdett:

— Rosalie! . . . hol van Rosalie! . . . jöjjön azonnal ide Rosalie!

Mm Tranquille megijedt. Sohasem látta még ilyen felindultan a férjét.

— Etienne! kérlek, Etienne . . .

— Hol van a leányom?!

— Engedj beszélnem előbb . . . Rosalie most a kertben van. Mielőtt felelősségre vonnád, jobb lesz, ha felolvasom előtted ezt a levelet.

Tranquille ur nagynehezen lecsillapodott.

— Halljam tehát a levelet!

— Felolvasom . . . rettenetes dologok vannak benne. Tehát!

Drága mindenségem!

— Drága mindenségem! — pattant közbe Tranquille ur. . . Mindensége! tehát már történt is valami? Folytasd, folytasd!

Drága mindenségem! Már két napja mult, hogy nem láttalak. . .

— Tehát látták is egymást? még pedig két nap előtt?

. . . és a szívem telve keserűséggel, kimondhatatlan bánattal, mert tilos szeretnem azt, akit az ég is nekem rendelt. A te lelketlen atyád . . .

— Ah! Ah! lelketlen atyád? folytasd, ez valóban érdekes levél.

A te lelketlen atyád? aki a szive helyén is aranyakat melenget s határtalan fukarságában inkább eladná a leányát, semmint boldoggá tegye.

Traquille ur dühösen pattant fel:

— De hisz ez az ember lázító! El kell fogatni! Le fogom tartóztatni!

Türelem, Etienne, még nem fejeztem be.

Ezt azonban én sohasem engedhetem meg. Amíg utolsó leheletem tart, küzdeni fogok érte, ha kell, elrabolok! Küldj üzenetet a levél vivőjével, hol találkozhatom veled titokban — holnap?

— Ez az egész — fejezte be a levél-olvasást Mme Tranquille.

— Botrány, szegény, hogy Franciaország fővárosában ilyen leveleket juttathasson egy gazember egy uri család leányának a kezébe. Hová sülyedtünk!

— Dátum, aláírás nincs a levélen . . . azaz . . . várj csak! Ah!

— Talán még valami gyalázatosságot fedeztél fel?

Mme Tranquille bámulva nézte a levelet, mintha csak most fedezte volna fel. — Forgatta, meg ismét olvasta s egyszerre kacagva nyujtotta oda férjének.

— Nézzed csak: 1885.

— 1885? hát ez mit jelent?

— Azt jelenti, hogy most látom csak ez a te leveled!

— Az én levelem?

— Igen, az . . . 1885-ben irtad, három hónappal az eljegyzésünk előtt és pedig nekem irtad a levelet, amely akkor oly boldoggá tett.

Tranquille ur egyszerre ellágyult és a kabátja belső zsebébe rejtette a levelet.

— Majd én őrzöm meg a te szerelmes leveleidet, mert nagyon rossz példát vehetnének rólunk a gyermekeink, ha megtudnák, milyenek voltak a szülők fiatal korukban.

Paul Hervieux.

Az emigráns.

Korrajz 3 felvonásban. Irta: Kemechey Jenő. Bemutatója a debreceni színházban december 18-án.

A korrajz: a kor rajza, mondhatná az a helybeli akadémiai polgártárs, a ki szerint a polgári per, a polgárok pere s mégsem bukna meg, mert meghatározása szabályellenes és primitív lenne ugyan, de a fogalmat teljesen fedné. Sokkal többet tudunk azonban a korrajzról magáról, ha azt valamihez, pl. egy jól sikerült fényképhez hasonlítjuk. Korrajz és fénykép nemcsak hatásukban, de létrejövételük módzataiban és eszközeiben is hasonlatosak egymáshoz, esak hogy itt a lencsét egy élesen és tisztán látó emberi szem, a lemezt egy gondolkodó és tárgyilagosan ítélő emberi agy, az elkészítés ezer csinját-binját pedig egy hivatott író lelkének impressiói helyettesítik. A fénykép akkor lesz tökéletes, ha az közvetlenül az eredetinek mása, hű korrajzot pedig csak az írhat, a ki az eseményeket látta, hallotta s a világban, melynek képét adja, életét leélte. A hasonlatosság kézenfekvő, a levont következtetés kétséget kizáró. A korrajziráshoz az, hogy az író mindent maga lásson-halljon, oly elengedhetetlenül szükséges, hogy e nélkül munkájának eredménye egyenértékű lesz azon német könyvkiadójával, a ki az Ichtyosaurus fényképreprodukcióival igyekezett a szöveget megvilágosítani, avagy azon festő fáradságával, ki a pokol képét állította volt élénk. Gyöngyörködni sokan tudnak benne, de komolyan senki sem veszi. A korrajz pedig komoly munka, mely a történetírásnak mindenkor elsősorban szolgált forrásul. Célja nemanyira a gyöngyörködtetés, mint inkább a tanítás. A mai kor gyermeke olvasva a megfakult írásokat rég letűnt időről, régen elporladt emberekről, megtestesíti a multat, megeleveníti mintegy a holtakat, különbséget keres, párhuzamot von mult és jelen között, itél és határoz a jövőre nézve, egyszóval okul.

De a hatás csak akkor teljes, akkor igazi, ha az egész kincset bírjuk, ha az egész képet ismerjük. A mult nem olyan, mint a jelen, a melyet elegendő részletekben látni s s fogalmunk róla mégis teljes. A multat egészen és minden részében ismernie kell annak, a ki azt újra látni akarja, a ki csak úgy felületesen vizsgálódik, az sohasem fog tisztán látni, az célját soha el nem éri s úgy jár, mint a mesebeli ember, a ki a varázsigéket nem szóról-szóra ismételve az elrejtett kincseket sohasem láthatta meg.

Talán nem lesz nagyon meglepő, ha ezek után kimondjuk, miszerint a korrajz nem szinpadra való. Lám az élet minduntalan rácsfól az elméletre, mert „Az emigráns” a szerzője szerint korrajz és egyenesen a szinpad számára készült. Hogyan egyeztessük már most ezeket össze? A megoldás nem is olyan nehéz. „Az emigráns” nem korrajz, hanem színmű, melynek hősei azonban a közeli mult szereplői s egyénei lévén, a korrajz hatását kelthetik fel. Korrajz nem lehet azért, mert egyszerű szerzője inkább a mai kor, mintsem a Bach korszak embere és megfigyelője lehet — korát tekintve, másrészt azért sem, mert korrajznak nagyon is particularis, nagyon szűkkörű és módfelett subjectív lenne. Szóval oly hibákban szenvedne, a melyeknél fogva minden egyéb, csak korrajz nem lehetne. Szóval „Az emigráns” színmű, melynek cselekményét az író, derék magyar lélekre való érzéssel, nemzeti létünk legszomorubb éveinek eseményeiből választotta ki s helyezte el olyan keretbe, melyre még megindultság nélkül nézni sem tud a magyar.

A darab cselekménye pár sorban összefoglalható. Rásky Gábor emigrált magyar nemes (Sebestyén) Mr. E. Brown álnév alatt, mint zongoramester szökik haza Angliából zempléni megyei birtokára, de kilétét feleségén (Jeszenszkyne) kívül senki sem tudja. Mindenki úgy tudja, hogy Rásky Gábor vitézül elesett és sirdombját Margit leánya (P. Menszáros M.) mindennap friss virágok-

kal ékesíti. Ősi házát Báró Lilienthal (Palági) főhadnagy durva vértesei fosztogatják. Sokat kellemetlenkedik a háznál Vrabez (Krémér) járásfőnök is, a ki sejti, hogy a szép özvegy házában titkos találkozót adtak egymásnak az elégedetlen magyar urak s gyanuja alapos is, mert Ráskyné egy megszervezett összeesküvés tervezője s hazában fegyvereket is rejtget. A szerencsétlen ház komorságát, melyben az önkényuralom valóóság orgiákat ül, Gerényi Pista (Iványi) és Foresti Helén (Szabó Irma) bájos szerelmi regénye élénkíti. De ezeket a rózsaszín fellegecskéket hamarosan elűzik a közlő vészfelhők. Nagy forrongás készül, a kedélyek tulizgatottak, minden percben lecsaphat a villám. Ebben a rettenetes napokban valjára be báró Lilienthal Margitnak, hogy halálosan szerelmes s látjuk, hogy a derék magyar lány, csak a legnagyobb önmegtágadás árán tud magán uralkodni. Hasztalan, a vész kitör. Mr. Brown megsérti Lilienthalt, kénytelen felfedni a valót lánya előtt, Vrabez mindent megtud, a lázadást elfojtják s az önkény már-már diadalt ül, a mikor egyszerre kiderül az ég s Lilienthal báró boldogan hozza a hírt, hogy ő felsége összehívta az országgyűlést. Az emberek ujjongásban törnek ki s a szózat hangjai mellett a függöny legördül.

A darabnak nagy hibája, hogy nem egységes, a részletek szinte agyonnyomják a cselekvényt s felette kifárasztják a nézőt. A szereplők mozgalmas járása-keleése, a szinte kaleidoszkópszerű változatosság a színműnek, csak hátrányára vannak. Az a körülmény pedig, hogy Margit, apját 7 éves korában látta utoljára, azt csak nagyon későn ismeri fel, lélektanilag aligha megindokolható. Megtörténhetik, de sohasem lesz valószínű, az erőltettség pedig mindig rossz hatást kelt.

A hatás nagy és mély volt, a mit jó részt a szerző kiválóan szép irányának és erős magyarosságának kell tulajdonítanunk. A hatáskeltéshez különösen felvonásvégeken nagyon ért, a mit az elementális erővel kitörő tapsvihar legjobban bizonyított.

A legnehezebb feladatokkal Menszáros Margit, Palági és Sebestyén küzdöttek meg. Legteljesebben Menszáros Margit oldotta meg szerepének nehézségeit. A büszke magyar leányt, ki ébredező szerelmét titkolja, még önmaga előtt is s a ki egy martir lelkierével inkább szívét sebzí meg halálosan, semhogy hazájának ellenségét szeresse, oly megrázó erővel s olyan meggyőzően állította élénk, hogy a szerzőnek is megboosíthatunk érte. Palági nehéz helyzetét gondosan tanulmányozhatta, mert egyetlen egyszer sem volt vizsás, sőt rokonszenvűnket a zongorajelenet után mindvégig kiérdemelte. Lilienthal báró alakja különben is legsikerültebb jellemzése a szerzőnek. Sebestyén a kétéletű Rásky szerepét nemes hévvel, de nem mindig természetesen játszotta meg. Jeszenszkyne a hőslélekű nagyszonyt, Faragó egy derék eselédet, legjobb tudásuk szerint alakították. Krémér a Vrabez ellen-szenves személyében sok kedélyeskedésre szolgáltatott okot. A többi szereplők is mindent elkövettek a siker érdekében, a mi nem is maradt el. A lelkes közönség végezetül mint egy ember állott fel s a szereplőkkel együtt énekelve a Szózat hangjai mellett oszlott széjjel.

Siculus.

S Z I N H A Z.

M Ü S O R.

Kedden, K i s a l a m u s z i. Operett.
Szerdán, S z ó k i m o n d ó a s z s o n y s á g. Színmű.
Csütörtökön, A z e m i g r á n s. Korrajz.
Pénteken, H a j d u k h a d n a g y a. Operett.
Szombaton, S z ü n e t.

* **Görög rabszolga.** A divatban levő angol tánc operettek még mindig telt házat vonzanak a színházba. A közönség, különö-

sen, Debrecenben szinte várja már egy-egy bukfenetős angol operette előadását mert Makó igazgató gondoskodik a kiéheztetésről. A tegnapi est is tele volt melegséggel, őszinte tapssal, virággal és sikerral. Különösen Rózsa Lilit és Krémerné Hegyi Lilit árasztották el szeretetük és tetszésnyilvánításuk minden jelével. Rózsa Lili Aspazia szerepében maga volt a kedvesség és báj, valósággal elbűvölte a közönséget graciosus, plastikus táncával, amit sokszor meg kellett ismételnie. K. Hegyi Lili hangja Iris szerepében érvényesült és néhány dalát is ismételtették. Krémér Jenő nagyon rekedt volt, pihenésre volna szüksége. Mezey szépen énekel és Havasy Szidi állandó derűtséget keltett. Rományi Mária játéka nagyon meglátszik, hogy kezdő, habár elég csinosan énekel.

(b.)

§ **Színházi hírek.** Sugár Aranka és Krémér Jenő rekedtsége miatt, kedden a kis alamuszi operett a következő szereposztással kerül színre: Benard—Rózsa Lili, Saint Remy—Karacs Imre, Tramoile—Mezei Andor, Roland—Halász Alfréd, mac Donald—Szilágyi Aladár. Sarah—Krémerné Lili, a prefét—Virágháti Lajos, Pineér—Szabó Károly. Szerdán lép fel Hahnel Aranka hosszas betegsége után a Szókimondó aszszonyság címszerepében. Csütörtökön kerül másodsor színre az *Emigráns*. Pénteken lép fel betegsége után először Sugár Aranka a *Hajduk hadnagya* című operettben.

T A V I R A T O K.

Uj titkos tanácsos esküje.

Bécs, dec. 19. Ő felsége ma délelőtt eskette fel Bende nyitrai püspököt titkos tanácsosi minőségében. Goluchowski gróf külügyminiszter és Gudenus báró főkamarmester jártak el az ünnepies szertartáson.

A japán-orosz háboru.

Stösszel jelentései.

Pétervár, dec. 19. Stösszel tábornok 30-ika óta hevesen lövöldözik a Magasdombot és folytonosan rohamokat intéznek a magaslat ellen. Rohamaikat mind visszaverték.

Stösszel tábornok december 2-iki távirata szerint a 12 napos ostromot, mely a mult hó 20-án kezdődött, ma éjjel végkép vissza vertük. Örömmel jelenthetem, hogy csak felséged hős csapatai tudtak ilyen hőstettet tanusítani. Még sohasem volt ilyen heves roham. Az ostrom visszaverésén különösen közreműködtek Konradenko, Nikintin és Gorbagovszki tábornok, Irrmann és Stretinkov ezredesek, Naumanko és Gandurin alezredesek. Ezeknek a tiszteknek és a tengerészkatonaiknak köszönhetjük, hogy Port-Arthur ezuttal is ellent tudott állani a japánoknak. A foglyok és kinaiak adatai szerint a japánok legalább 20.000 embert vesztettek. Kérem felségedet, valamint anyáinkat, a cárnékat, imádkozzanak értünk, mert imádságuk szemlátomást biztosítja nekünk az egék védelmét. Mint felséged főhadsegéde felséged nevében kifejeztem a csapatoknak a cári köszönetét.

Stösszel tábornok a következőket táviratozza dec. 5-éről: Tegnapi reggel 7 órakor megkezdtek a japánok összes haderejük összevonásával a Magasdomb megostromlását. 11 és 16 hüvelykes ágyúkkal bombáztak. A heves küzdelem egész napon át tartott. Az ostromot háromszor visszaverték. Estefelé a japánok megszállták a dombtetőt, a melyre azonnal felállítottak két gépfegyvert. A sebesültek között van Cerbinski egészségügyi felügyelő és Butuszov alezredes. Irrmann ezredes csodálatos bátorságot tanusított.

Stösszel tábornok december tizediki távirata jelenti: A japánok 6-án megszállták a magas dombot. A kikötőben levő hajóinkat 11 hüvelykes lövegekkel megrongálták. Cerbinski tábornok belehalt sebeibe. A csapatok magatartása és szelleme kitűnő.

A japán hajóraj.

London, dec. 19. A Daily Telegraph jelenti Csifuból 18-áról: A japán torpedónaszádok egy része utnak indult Szingapore felé. 15-én 25 hadihajót vontak össze Dalnínál. A japán szállítógőzösök most ágyukkal vannak ellátva. A kereskedelmi hajók egy részét könnyű fegyverzetrel látták el, hogy átvehessék az ostromzár-szolgálatot.

A port-arturi helyőrség.

London, dec. 19. A Standard jelenti Tokióból tegnapról: Az ostromló hadsereg jelentéséből kitűnik, hogy a helyőrség helyzete elkeseredett. Az ostromló munka az északkeleti arcéllal szemben annyira előrehaladt, hogy a japánok csak 12 méternyire vannak az orosz állásoktól.

Forradalmi mozgalmak.

Moszkva, dec. 19. Dél előtt a Főútcán 3000 főnyi tömeg gyűlt össze, főképen egyetemi hallgatók és nőhallgatók, kik forradalmi dalokat kezdtek énekelni. A tömeget feloszlásra szólították fel, azonban a rendőrség figyelmeztetésének nem engedett, mire az néhány vaklövést süttött el. A tömeg tovább zajongott, a rendőrség kivont fegyverrel, a kozákok pedig korbáccsal verték széjjel. A tömeg a mellékutcákban szóródott szét és ott tovább zajongott. A közönség hidegen és tartózkodóan viselkedett a tüntetőkkel szemben.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, december 19.

Buzakinálat mérsékelt, vételkedv gyöngye Kedvező irányzat mellett 12,000 métermássa került forgalomba változatlanul tartott áron. Egyéb gabonaneműek változatlanok. Idő: szép.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Negyedmillió kártyavesztés.** Ez év október hó 5-én tárgyalta a budapesti büntetőjársírbírószék Szacelláry György orsz. képviselő és Dungserszky György között 1903 évi november 4-én éjjel lefolyt kártyapartiet, amelyben a bácskai nábobnak, Dungserszky Gézának fia 300,000 koronát vesztett. Dr. Baumann büntető járásbíró tiltott szerencsejáték által elkövetett kihágás miatt az első tárgyaláson Szacelláry Györgyöt 200 korona pénzbüntetésre ítélte. Dungserszky akkor külföldön időzvéen nem jelent meg a tárgyaláson. Most azonban alig hogy hazaérkezett, nyomban jelentkezett Dr. Baumann bírónál, aki aztán Dr. Aranyický ügyészi megbízott vádjá alapján Dungserszky Györgyöt is 200 korona pénzbüntetéssel sújtotta. Az ítélet jogerős.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél

Debrecen, Kistemplombazár

**megkezdődött a
Karácsonyi Vásár**

Minőségben kifogástalan jó áruk kerülnek eladásra leszállított áruk mellett.

Legalkalmasabb
karácsonyi
ajándékok
BORSOS KATA
műipar-áru üzletében
DEBRECEN, városháza.

Első kézből a gyárban vásárol Ön olcsón legjobban:
Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyárban.

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Rakóczi javított tárogató és hangfokozó gerenda feltalálója.

BUDAPEST, II., LANCHID-U. 5. SZ.

Ájánlja saját gyárában készült, általánosan elismert különleges cialitás) fa-, réz-, fuvó és vonós hangszereit, cimbalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedük. 3.—, 4.—, 5.—, 6.—, forinttól feljebb a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyab hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javítás 4—frt.

TÁROGATÓ.

rózsafából, ujezüst billentyűvel és iskolával, 30.—frttól feljebb **Harmonikumok** világhírű legjobb gyártmány 65.—frttól feljebb

Zenekarok teljes felszerelése, előnyös feltételek mellett jutányos árban, elismert jó minőség. a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítója vagyok.

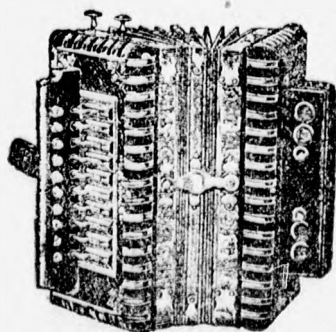
Harmonikák, legjobb, erős elpusztíthatatlan hangokkal, 2 50- 3.—, 4.—, 5.—forinttól feljebb. **különleges** acél hangu hangversenyharmonikák, saját minták.

Javítások az összes hangszereken, különleges szakszerű pontossággal, jutányos árban eszközöltetnek,

Kezesség minden egyes hangszernél.

Kivétel ragyban és kicsinyben

Árjegyzék minden hangszerről kívánatra ingyen és bérmentve küldetük.

A fáradságot senki ne sajnálja.

NÁNÁSSY LAJOS

1882-ik év óta fennálló

vasüzletét

felkeresni (Kereskedelmi és Iparkamara épület 69 sz. a megyeházzal szemben) **a hol minden vasárucikk, elősmert legjobb minőségben s legjutányosabb árban kaphatók.**

Teljes konyha felszerelések, kiváló minőségű tüzhelyek (sparherd) vaskályhák rudvasak, vaslemezek, vastengelyek legolcsóbb beszerzési forrása.

A takarékos tüzhelyeket (sparherd) Budapestről jött lakatosokkal itt még nem látott szép s jó kivitelben, rajz után is csináltatnak. Sollingeni zsebkések konyhakések, asztali kések, ollók, beretvák főraktára.

Egy darab gáz izzótest (harisnya) 60 fill. Egy drb. üveg henger 20 fill.

Főző edények magyar gyártmány egész finom Brünni és Pilseni gyártmány nálam kaphatók.

Kiváló tisztelettel

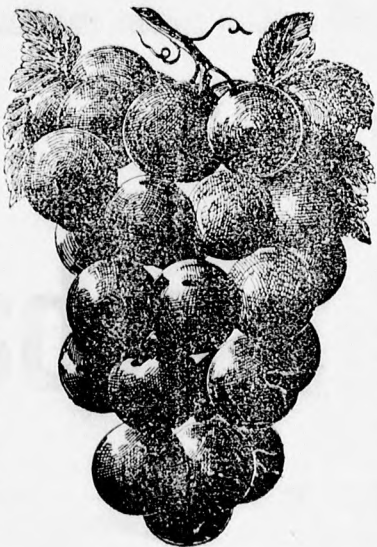
Nánássy Lajos.

Zádor Lajos

divattermében december 31-ig ritka alkalmi bevásárlás női divatcikkekben finom gyapju szövetek, selymek diszek, **női felöltők**, blousok, szörme boák és karmantyuk rendkívüli leszállított árakban, múlt évi cikkek minden árban kiárusítatnak.

Legolcsóbb és legjobb szőlőtényőjök

Kitünő forradás! Kitünő forradás!

Kitünő forradás! Kitünő forradás!

Riparia portalison Rizling, Furmint, Rakszólv, Kövidinka, Szlankamenka Burgundi, Kadarka, Muskotájok, chasslák stb. stb. fajkból.

RENARD JÁNOS-nál, Nagyösz (Torontálmegeye).

Arjegyzék ingyen

PLOMBUS New-York. 104. E. 106. Str.

PLOMBUS!

250,000 hálairat 1 év alatt!

Nincs többé fogfájás! odvas fog! düzősszáj

Fenti betegségeknek előidézói kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kinos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„Plombus“-szal mindenki maga plombirozhatja fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

Plombusne hiányozzék egy háznál se az egyszeri csekély kiadás százszoros kamatja; a nyugalom. A fogfájdalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség neto vabbja!

Ára egy adagnak, mely 5-6 odvas fogra elegendő, használati utasítással **2 korona**. 2 kor. 10 fill. előzetes beküldése után bérmentve bérhova. Megrendelhető egyedül a Magyarországi képvisellettől, melynek címe:

„Plombus“ szétküldés, Pásztó Heves-me.

LELTÁROZÁS MIATT

raktárról kiválogatott de kifogástalan árak mélyen leszállított áron (nagyreszük féláron) adatnak el és pedig.

Szőnyeg maradékok, egyes függönyök és asztal terítők flanel és selyem hulladék takarók selyem paplanok.

Kávés abroszok és terítékek, női ingek női háló ingek fésülködők és háló kötösök, ágyneműek, színes alsó szoknyák, diván párnák.

Zefir karton, és barchet maradék és más hasznos cikkek.

A fent említett kiárusítási cikkek kivül pedig nagy választékban vannak raktáron ugy használati mint karácsonyi ajándék tárgyak.

KARDOS LÁSZLÓ

Debrecen Kossuth-u. 9.

Karácsonyi és Újévi Ajándékok

legnagyobb választékban kaphatók.

HEGEDÜS és SÁNDOR

előbb László Albert és Társa könyv és papirkereskedésében.

Kossuth-u. 11. sz.

Régi piac utcai helyiségünkben feltűnő olcsó árban árusítunk el felmaradt könyveket képeket és zeneműveket

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak Egger mellpasztillái az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek, Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR“ GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST. VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szilcs Ferenc, Tóth Béla gyógyszerterában.

Karácsonyi és újévi ajándékok

Telefon 296

bevásárlására ajánlja

Telefon 296.

CSÁTHY FERENC

könyv-, zenemű- és papirkereskedés

Debrecen, Egyháztér 2., a nagytemplomnál.

Dusan berendezett raktárát. ifjúsági iratok, képes könyvek és disz-művek, imakönyvek idegen nyelvben is újabb és legkedveltebb zeneművek különféle disz levé papirok dobozokban, képes levelezőlapok és albumok, ugyszintén lo nbfürészeti mintákat is a legnagyobb választékban

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek.

10.000 kötetből álló magyar és német kölcsönkönyvtár.

Naptárak

A CSANAK-féle

— fűszer üzlet mellett —

MÉG RÖVID IDENIG

— létező üzlet —

Koch Testvérek-féle

férfi-, fiu- és leányka ruha-üzlet

FELOSZLIK

és a még a raktáron levő áruk

rendkívül olcsó árban

ELADATNAK.

Ha nincs is szüksége, akkor is ajánlatos az

árak olcsóságáról meggyőződni.